

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-814

16.11.2018

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Slått hodet – arbeidskonflikt – oppsigelse – psykiske plager/PTSD – årsakssammenheng.

Forsikrede falt og slo hodet på jobb 20.1.16. Han var på det tidspunktet i konflikt med arbeidsgiver, og ble senere oppsagt grunnet nedskjæringer i jobben. Tvist om årsakssammenheng mellom fallet 20.1.16 og etterfølgende psykiske plager, herunder PTSD. Nemnda bemerket at den fremlagte dokumentasjon ikke sannsynliggjorde at kriteriene for PTSD etter ICD-10 var oppfylt. Det var heller ikke sannsynliggjort at hendelsen 20.1.16 var en nødvendig betingelse for plagene eller at hendelsen var så vesentlig i årsaksbildet, at det var naturlig å knytte ansvar til den. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (elektriker, f. 1966) falt og slo hodet på jobb 20.1.16. Det er ikke lagt frem fastlegejournal fra tiden før hendelsen, men Navs sykepengeoversikt viser sykmeldinger i oktober og november 2014, samt august 2015 for "psykiske symptomer/plager IKA".

Fastlegen noterte 20.1.16:

Pas kommer pga at han falt ned og slo hode i kanskje i metal. Dette sjedde på jobb. Ved us har han et lite kutt i pannen. trenger ikke suturer.

kommotio regime

pas er lett kvalm og har litt hodepine. kastet opp engang. ...

Arbeidsgiver opplyste 2.12.16 at forsikrede falt på snødekke og slo pannen i asfalten, men også at han senere skal ha nevnt at han først "dunket hodet mot en unit/container, før han falt på snødekke". Forsikrede var ikke på jobb 21.1.16 og tok egenmelding 22.1.16. Fastlegejournalen har en opplysning om at forsikrede 22.1. ringte og sa at han hadde hodepine.

Forsikrede var på jobb 26.1.16 og 28.1.16, men ikke 25.1.16, 27.1.16 og 29.1.16. Sistnevnte dag fikk han telefonisk beskjed om oppsigelse, og om at han måtte stille på jobb i 100 % stilling i oppsigelsesperioden. Forsikrede var på jobb 1.2.16 og 2.2.16, men dro 3.2.16 hjem to timer før arbeidslagens slutt. Arbeidsgiver har opplyst at forsikrede denne dagen hadde fått avslag på ønske om bistand fra fagforbundets advokat i oppsigelsessaken. I en telefonsamtale med leder samme kveld sa forsikrede at han "var stresset pga. situasjonen rundt hans oppsigelse, og han tenkte mye på dette", og at det førte til søvn- og konsentrasjonsproblemer. Han nevnte ikke noe om at han slet med ettervirkninger etter fall på is. Forsikrede var på jobb 5.2.16, men sykmeldt de neste par ukene.

Nav godkjente "FALL, SLAG MOT HODET" som yrkesskade 15.2.16. Samme dag ble han sykmeldt for spenningshodepine, og 24.2.16 var han fortsatt "tung i hode og (hadde) hodepine".

Fastlegejournalen 16.3.16 nevner "problemer med jobb igjen", og at arbeidsgiver ønsker at han slutter. Han hadde "intens hodepine hvis han tenker på jobb".

Fastlegejournalen 1.4.16 omtaler angst for å ha møter, og 20.5.16 "symptomer på paranoia" etter at han trodde det var noen fra arbeidsgiver som satt i en bil utenfor huset hans.

Det fremgår av fastlegejournalen 30.6.16 at han hadde hatt ukentlige møter med arbeidsgiver, noe han grudde seg til, og at han fortsatt hadde "flash backs". "Tenker mye av det som skjedde ifjor på jobb, kjefting, undertrykkelse og urettferdig behandling". Det fremkommer også at han tidligere snakket med seg selv, hadde mareritt og opplevde hallusinasjoner av sjefen. MR viste "normale forhold ikke tegn til blødning". Han ble henvist S. DPS for vurdering og samtaler.

Da fastlegen 11.10.16 anbefalte forsikrede å snakke med tidligere arbeidsgiver ble han dårlig, varm i kroppen og fikk symptomer på stress. I journalen 7.11.16 omtales hodepine, anspente muskler og hørselshallusinasjoner. Han hører sin forrige sjef kjeft på seg med en gang han begynner å gjøre noe hjemme.

Hendelsen ble meldt til selskapet 15.11.16. Forsikrede opplyste 17.11.16 at han falt på snø/is og slo hodet i en container.

Forsikrede startet behandling ved S. DPS 6.1.17. I den polikliniske innkomstjournalen heter det:

Sykehistorie

I 2014 plaget av insomni relatert til konflikt med ledelsen på jobb. Konflikten roet seg ned, men tok seg så opp igjen i 2015 og fikk sitt klimaks i januar 2016 da pas. ble utsatt for en arbeidsulykke. Pas. fikk en kjetting i hodet og har siden den gang vært plaget med hodepine, angst og flashbacks fra ulykken og konflikten med arbeidsgiver. Pas. opplevde at arbeidsgiver ønsket å pynte på omstendighetene rundt ulykken for å bevare sitt gode rykte. ...

Aktuelt

Pas fortalte om en jobbulykke i januar 2016. ... Det hele startet i 2015 med at han ble mobbet på jobb. ... Har nå vært sykemeldt siden februar 2016 pga. hodepine. Ble sagt opp for noen måneder siden, men er glad for at han slipper å gå tilbake til sin gamle jobb på grunn av konflikten med ledelsen.

Har nå manglende matlyst, plages av angst og depresjon. Pas. fortalte at han blir redd bare han ser mennesker i oransje eller røde arbeidsklær. Forklarer dette med at han er redd for møte mennesker fra sin tidligere arbeidsplass. Selv containere med firmaets logo gjør ham redd. Forstår denne frykten som et direkte resultat av 2 år med mobbing på arbeidsplassen ... I dag gjør bare tanken på å skulle treffe sin tidligere leder igjen ham svært urolig og pas opplever når vi snakker om det prikking i armene, smerter i bakhodet og stikk i øynene

Psykisk status presens

Pas. beskriver auditive hallusinasjoner hvor han kan høre sin gamle sjef kjeft på ham. Opplever det som flashbacks relatert til høye lyder og synet av ting som minner ham om sin tidligere arbeidsplass. Orientert for tid og sted. Forestillinger om at den tidligere sjefen fremdeles er etter ham og vil ham vondt ...

Vurdering

... pas. viser symptomer på PTSD knyttet til arbeidsulykke og konflikt på jobb. Symptomer: søvnvansker, auditive og visuelle hallusinasjoner, hodesmerte. Pas. virker svært preget av opplevelsunngåelse, spesielt mot fysiske symptomer han opplever i belastende situasjoner. Pas. vurderes ikke som psykotisk da hallusinasjonene i hovedsak har form som flashbacks og er kortvarige. ...

I brev fra DPS til fastlegen 13.2.17 er "F43.1 Posttraumatisk stresslidelse" tentativt satt som diagnose. Under "Vurdering" heter det:

Pas. virker å gjenoppleve episoder i form av påtrengende minner fra konflikten med arbeidsgiverne både i våken tilstand og i drømme. Autonom hyperaktivitet, vaksomhet, lettskremthet, i tillegg til symptomer på angst og depresjon er også tilstede. Pas unngår aktivt stimuli som minner om hans tidligere arbeidsplass i den grad at det medfører betydelig begrensninger for hans livsutfoldelse og dermed livskvalitet. Lidelsen virker å ha oppstått i forbindelse med den langvarige konflikten, som nådde sitt klimaks med arbeidsulykken hvor pas. skadet sitt hode, og vurderes som alvorlig nok til å utgjøre et traume.

I brev til Nav 6.3.17 opplyste forsikrede at han hadde vondt i hodet, ryggraden, øynene og vibrasjon i begge underarmer, og knyttet dette til "trauma (he got) from the former workplace", "caused by two persons I have worked with (A) and (B)":

This trauma I have, was amplified when I had a work accident on January 20th 2017. The head pains I have started on the following days after the accident event I had; there I had suffer a hard shock to my head.

(A) and (B) caused me fear over two years when working with (arbeidsgiver), as they done the same when the January 20th injured event took place. ...

Forsikrede og fastlegen skrev fellesbrev til Nav 21.3.17. Legen bekrefter der at "dette er arbeidsbetinget sykdom og det har en sammenheng med den januar 20 2016 arbeidsulykke".

Det fremgår igjen av et oppsummeringsnotat fra DPS av 4.4.17 at forsikrede hører tidligere arbeidsgivers kritikk, og opplever dette som flashbacks. Han har "også beskrevet hyppige visuelle hallusinasjoner fra ulykken og har ved en anledning beskrevet en situasjon nylig hvor han opplevde at sjefen fulgte etter ham etter en konsultasjon her ved DPSet". Han har også "forestillinger om at tidligere arbeidsgiver er ute etter han", og flere episoder omtales "hvor følelsene har tatt overhånd og han har måtte forlate situasjonen. Dette virker spesielt å skje i angstprovoserende situasjoner som i møte med nye mennesker, i konflikter eller i situasjoner som minner han om konflikten med tidligere arbeidsgiver og ulykken. Under overskriften "Vurdering" heter det:

Pas. virker å gjenoppleve episoder i form av påtrengende minner fra konflikten med arbeidsgiverne, både i våken tilstand og i drømme. Han beskriver skremmende episoder fra konflikten som han gjenopplever i form av auditive og visuelle hallusinasjoner/ flashbacks. Autonom hyperaktivitet, vaksomhet, lettskremthet, i tillegg til symptomer på angst og depresjon virker også å være tilstede. Pas. forteller at han unngår aktivt stimuli som minner om hans tidligere arbeidsplass i den grad at det medfører betydelig begrensninger for hans livsutfoldelse og dermed livskvalitet.

Pas. er vurdert til å oppfylle de diagnostiske kriteriene for Posttraumatisk stresslidelse (F43.1). Omfanget og varigheten av hallusinasjonene og de paranoide forestillingene som han har knyttet til dem virker midlertidig å være så store at det må vurderes om pas. har utviklet en psykose og kan ha nytta av anti-psykotisk medisin. ...

I en "Bekreftelse" av 5.5.17 skriver fastlegen at forsikrede "har fått diagnose PTSD mest sannsynlig pga. mye press og kjefting fra arbeidsgiver for ett år tilbake". Av et oppsummeringsnotat av 15.5.17 i forbindelse med bytte av behandler ved DPS, fremgår at forsikrede viser "symptomer på PTSD knyttet til arbeidsulykke og konflikt på jobb."

Selskapet avsto kravet 5.10.17, fordi det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og senere hodeplager, og at PTSD-kriteriene i henhold til ICD ikke ble ansett oppfylt.

Forsikrede klaget 1.4.18 og skrev:

... I am suffering from the accident I had on January 20th 2016. The PTSD got me powerful head pain disorders with the container I have hit with my head, PTSD brought back the psychological violence I have endured at the work place with those two guys (A) and (B) ...

Av legeerklæring ved arbeidsuførhet datert 8.4.18, fremgår at funksjonsevnen generelt er nedsatt på grunn av "onde tanker fra forrige arbeidsplassen" og fordi han mener han ble "mentalt ødelagt" av sine arbeidsgivere.

Overlege A. ved S. DPS uttaler i en legeerklæring av 16.4.18 at forsikrede "fikk et slag mot hodet i forbindelse med en manøvrering av en container". Det heter videre:

Forut for ulykken har pasienten siden 2014 hatt stressrelaterte plager fra konflikter og arbeidspress på jobb. Dette har ført til søvnproblemer og plagsomme tilbakevendende og påtrengende minner fra konflikter med

sjefen. Han har også tilbakevendende visuelle hallusinasjoner i form av glimt av containeren forut for ulykken som førte til et slag mot hodet.

Aktuelle symptomer har vart lenge, i form av søvnproblemer, slitenhet, periodevis hodepine, angst og depresjon. De ovennevnte symptomer i form av stemmehørselshallusinasjoner og synshallusinasjoner oppfattes som stressrelatert og vurderes som del av et posttraumatisk syndrom. ...

Selskapet opprettholdt avslaget. Forsikrede klaget på nytt og opplyste:

... I point exactly this segment: A to B: h 1030 hours 20.01.2016. If I was not getting this hit, I would have get rid of those guys: ... and ... With no hit to head I would have get rid of all psychological violence and shoutings, and fear I got, as anger and rage, -the ... guys have imposed upon myself!!!

...

... 20.01.16's injury unearth the trauma I had at the former work place. ...

...

Det fremgår at "flashbacks" startet rundt midten av april 2016, og at S. DPS avviste første henvisning (ca. september 2016).

I e-post til Finansklagenemnda 17.7.18, opplyser forsikrede at han hadde mareritt om "container chain hanging sound first week after I hit my head ...". Videre at hans tidligere ledere, ... og ... presset ham til å komme på jobb, og sa de hadde "other plans with me. I had fear to say I need rest ...". Det heter videre:

I had fear and I have worked because I did not want to hear again in the damn weekly meeting arguments they were having only with me. The weekly meeting were close to start again. Before the January 20th event the weekly meeting (with (A) am talking) were stoped for while. This is why before January 20th 2016 I did not have any stress for over a moth I recall. I worked with heavy body until I collapsed. Later on, about April 2016 I start to have flashbacks with the container I hit. The flashback I had them on day light over different places and situations. Always unexpectedly the container with the hanging chain sounded, were followed by the former leaders voices shoutings. The nightmares turned on daylight got hard fear, follow by the former leaders, having sharp head pains, tremblings in my chest continued with pain over whole body. ...

Forsikrede har i det vesentlige anført at han ikke ville hatt dagens PTSD-plager uten slaget mot hodet 20.1.16.

Selskapet har i det vesentlige anført at ulykken ikke er en nødvendig betingelse for dagens plager, og i alle fall ikke så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den.

Kriteriene for PTSD etter ICD-10 er ikke oppfylt. Selskapet kan ikke se at hendelsen har hatt det katastrofeaktige og livstruende preget som ville ha forårsaket omfattende og sterke reaksjoner hos nesten alle. Traumekriteriet er da ikke oppfylt. Den medisinske dokumentasjonen omtaler hverken intrusjon, unnvikelse eller aktivering knyttet til aktuelle hendelse.

Periodene med angst, depresjon og paranoia fra april 2016 er knyttet opp mot en langvarig arbeidskonflikt og forhold rundt oppsigelse. Dette fremgår også av erklæring fra overlege A. ved S. DPS av 16.4.18. Tryggedokumentasjonen viser i tillegg sykemelding for psykiske plager/symptomer i oktober og november 2014, samt august 2015.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om det er årsakssammenheng mellom hendelsen 20.1.16 og dagens psykiske plager, herunder PTSD. Forsikrede har anført at han ikke ville hatt PTSD-plager uten slaget mot hodet 20.1.16, mens selskapets standpunkt er at ulykken ikke er en nødvendig betingelse for dagens PTSD plager, eller i hvert fall ikke så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den.

Nemnda er enig med selskapet i at den medisinske dokumentasjonen ikke sannsynliggjør at kriteriene for PTSD etter ICD-10 er oppfylt, se Navs Rundskriv R 13-00-L17 pkt. 2.8, blant annet var hendelsen i januar 2016 ikke usedvanlig skremmende eller katastrofal. Sakens medisinske dokumentasjon viser verken intrusjon, unnvikelse eller aktivering knyttet til hendelsen i januar 2016. Den diagnosen som er satt i denne saken bygger på en samlet vurdering av arbeidskonflikten og arbeidsulykken. Det er ikke fremlagt noen vurdering av virkningene av arbeidsulykken alene.

Nemnda peker også på at forsikredes perioder med angst, depresjon og paranoia fra april 2016 er knyttet til en langvarig arbeidskonflikt og forhold i forbindelse med oppsigelsen, jf. her erklæringen fra overlege A. ved S. DPS. Dessuten viser Navs sykemeldingsoversikt at forsikrede allerede før hendelsen hadde vært sykemeldt for psykiske plager/symptomer.

Nemnda kan heller ikke se at det er sannsynliggjort at hendelsen 20.1.16 er en nødvendig betingelse for plagene, og at hendelsen har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).